

2013/2014 ubylo v tomto segmentu základního školství celkem 48 škol. Základní školy zřízené při zdravotnickém zařízení vykazaly ve školním roce 2016/2017 mírný nárůst průměrného počtu žáků, nicméně počet těchto škol trvale mírně klesá.

Došlo k dílčím změnám v rozložení základních škol podle typu zřizovatele. Pouze nepatrný nárůst byl zaznamenán v počtu škol zřizovaných církvemi (nárůst podílu z 1 % na 1,1 %). Ve školním roce 2016/2017 došlo k významnějšímu zvýšení počtu soukromých škol (loňský podíl 3,5 % byl zvýšen na 4,3 % škol, ve školním roce 2013/2014 představoval celkový podíl soukromých škol 2,6 %). Ve školním roce 2016/2017 uskutečnila ČŠI inspekční činnost v 54 školách zřizovaných soukromými subjekty, nejčastěji se jednalo o inspekční činnost na základě žádosti soukromých škol podle § 174 odst. 7 školského zákona (inspekční činnost pro účely přiznání dotací), které byly nově zapsány do rejstříku škol a školských zařízení. ČŠI mj. zjišťovala hlavní důvod pro založení soukromé školy.

Podle sdělení jejich ředitelů byla nejčastějším důvodem:

- poptávka rodičů a/nebo záměr zřizovatele nabídnout alternativní vzdělávací přístup (64,9 %);
- rozšíření již dříve založeného subjektu o další činnost (24,3 %);
- nespokojenost rodičů s kvalitou škol v místě (21,6 %).

Častým jevem tak je zřizování soukromých základních škol menšími skupinami zákonných zástupců žáků, které tyto nové školy zaměřují zejména na alternativní vzdělávací prvky a na rozvoj osobnosti nadaných žáků.

Příznivý demografický vývoj v České republice se i v loňském školním roce promítl do dalšího navýšení počtu žáků základních škol, podíl malých základních škol (do 150 žáků) ve vzdělávací soustavě se ustálil, stále představuje necelých 52 %.

Dále pokračuje trend slučování základních a mateřských škol do jednoho subjektu, který bývá v některých případech doprovázen opomíjením jedné z částí při řízení školy (velmi často se podceňovanou součástí sloučeného subjektu stávají mateřské školy). V případě vytvoření takového subjektu je třeba ze strany vedení školy systematicky dbát na provázanost všech součástí subjektu, a to zejména na úrovni školních vzdělávacích programů, a koncepčně a rovnoměrně rozvíjet všechny činnosti, které subjekt podle zápisu do školského rejstříku vykonává.

Tabulka 19

Žáci v základním vzdělávání

Sledovaný parametr ČR (statistika MŠMT)	Stav ve školním roce		
	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Počet žáků v ZV celkem	854 137	880 251	906 188
Počet žáků na 1. stupni ZŠ	529 604	551 428	568 966
Počet žáků na 2. stupni ZŠ	324 533	328 823	337 222
Podíl žáků se zdravotním postižením (v %)	8,9	8,9	9,0
Podíl žáků cizinců v ZV (v %)	1,9	2,1	2,2

Na obou stupních základní školy došlo spolu s nárůstem počtu žáků také k navýšení počtu tříd, průměrný počet žáků na jednu třídu se ustálil na 20,1 žáků (ve školním roce 2015/2016 představoval 20 žáků), mírně vyšší je průměrný počet žáků na 1. stupni, jedná se o trvalejší trend (20,2 žáků). Na maximální počet žáků bývají naplněny třídy zejména v některých částech Středočeského kraje a Prahy.

Zatímco se některé kraje potýkají s vysokými počty žáků na 1. stupni, problémem menších vesnických škol se stává úbytek žáků na 2. stupni a špatná dopravní dostupnost. Výjim-

